

IRODALOM FEKETTANTFEHÉREN

Irodalmi és kulturális folyóirat

Győri Nagy Attila irodalmi műsora közben

GYŐRI NAGY ATTILA ÍRÁSAI

A Vizuális Pedagógiai Műhely kiadványa – 2021/01. szám

Győri Nagy Attila a Kortárs Magyar Irodalomért Díjjal

GYŐRI NAGY ATTILA BEMUTATKOZÁSA

Függő vagyok. A nikotiné, a koffeiné és az írásé. Most az utóbbiról mondanék pár szót. Amennyire káros az első kettő, annyira hasznos, életető eleme lelkemnek az utolsó. Negyvenéves koromban alakult ki, bár már tinédzserként voltak előzményei. Szükségem van az önkifejezésre, ahogy mindannyiunknak, és viszonylag hamar kezdtem flörtölni a szavakkal. Remélem, végigkíséri életemet, de nem zárok ki más művészeti megnyilvánulásokat sem. A legtöbben el tudják dönteni, hogy a líra, vagy a próza áll-e közelebb a szívükhöz, nekem azonban mindkettő kedves. A versekben való szabadon szárnyalás éppoly örömet okoz, mint a prózai történetek sajátos világa, amely írásokból kap most ízelítőt az olvasó. Néhol vicces, esetleg szomorú, megható, talán tanulságos kis történetek, melyek betekintést nyújtanak gondolatvilágomba. Olvasóim érzelmi megnyilvánulásai számomra a legnagyobb elismerések. Egy könny, egy kacaj, vagy bármilyen emberi reakció üzenet számomra, hogy értelme volt. Értelme volt a papírra vétésnek (rendben, laptopba pötyögésnek), tehát folytatnom kell. Meg is teszem, mindaddig, míg mondanivalóm van, míg van miből merítenem. Fantáziám végtelen, hosszú lesz ez az út. A Kortárs Magyar Irodalom - Barátok Verslista csoportban kiírt pályázatok, játékok ihletésére született a legtöbb rövid prózám, ebben az irodalmi körben élem szépirodalmi munkásságom.

Győri Nagy Attila

Írói adatlapom a Facebookon:

<https://www.facebook.com/Gy%C5%91ri-Nagy-Attila-628340903885315/>

GYŐRI NAGY ATTILA ÍRÁSAI

Fekete vagy fehér

Zoltán tíz éve nem állt szóba az apjával. De az igazság inkább az, hogy az apja nem állt szóba vele. A falu leggazdagabb termelőjeként fiának szánta a gazdasága irányítását, úgy gondolta, kitaníttatja mérnöknek és szépen bevezeti a cége ügyeibe. Zoltán nem így gondolta. Gyerekkori álma vált valóra, mikor felvették az orvosira, és bár tudta, kemény évek várnak rá, de örömmel vágott bele. Tíz hosszú év és megannyi fájdalom mindkét részről, de az apja nem engedett. Árulásnak vélte fia tettét, és nemhogy megbocsátani, de beszélni se volt hajlandó róla.

Az élet néha furcsa dolgokat produkál. Májusban János rosszul lett, hátsófalai szívinfarktussal vitte el a rohammentő a legközelebbi városba. Oda, abba a kórházba, ahol fia rezidensként dolgozott. A vizsgálatok után még pár napig nem engedték haza. Felesége jött be hozzá látogatni, és behozni otthonról, amire éppen szüksége volt. Márta figyelmes asszonyként pontosan tudta, mire van szüksége, még kedvenc sakk-készletét is elhozta. János az évek alatt elsajátította az egyszemélyes játékot. Eleinte nagyon idegenkedett tőle, de mivel Mártát nem tudta rávenni, és állandó partnere, Zoltán se jöhetett számításba, így a szükség rávitte. Felállította a bábukat, de most valahogy nem volt kedve hozzá. Ahogy tűnődött a sorsán, kinyílt a kórterem ajtaja. Egy fiatal férfi állt a küszöbön, meredten figyelve őt. Eltelt egy kis idő, mire felismerte. Közelebb jött, egy széket húzott az ágya mellé, ránézett a sakktáblára és megszólalt:

- Fekete vagy fehér? - nézett mélyen Zoltán az apja szemébe.
- Fehér. Mint mindig - János hangja megremegett, hiába próbált határozott maradni.

Csendben játszottak hosszú percekig, egyikük se szólalt meg. Jó tíz perc után Zoltán törte meg a csendet.

- Sakk. Matt.

Egymás szemébe néztek, de János hamar elfordította fejét, nem akarta, hogy fia lássa a könnycseppeket.

- Legyőztél - préselte ki száján halkán. - Legyőztél, ahogyan az élet is. Nem sok van már hátra.

- Nem tudom, mennyid van még hátra, de minimum tizennyolc év. Még meg kell várnod, amíg az unokád felnő és átveszi tőled a gazdaságot.

- Hát gyermeked lesz?

- Igen, fiú. A jövő hétre várjuk.

János könnyei patakként indultak meg, már nem szégyellte őket, ránézett fiára.

- Meg tudsz nekem...

- Ne mondj semmit, inkább ölelj át!

Csibész

Julika néni utoljára megsimogatta Csibészt, szemei megteltek könnyel, és magában elbúcsúzott tőle. Tizenhat évig volt hűséges társa, mióta férje elhunyt, a fián kívül csak ő maradt neki. Hamar elhatározta, az udvar végében lévő rózsalugashoz temeti el, szeretett ott hűsölni. Addig is betakarta kedvenc pokrócába, amit már lyukasra rágott. Szekrényéből elővette fekete ruháit, nézte egy darabig őket, és úgy döntött, még ha furcsának is tartják az emberek, ő bizony meggyásolja hű társát. Belekukkantott pénztárcájába, elég lesz-e a benne lévő, majd elindult a falu közepén lévő boltba. Útközben mindenkinek köszönt, ha ismerte az illetőt, ha nem, egyszerűen így szokta meg, így nevelték a szülei. A falu népe pedig azonnal kiszúrta a gyászruhát, így aki házában tartózkodott éppen, az is félórán belül megtudta, hogy elhunyt Kovács Jenő, a Julika néni egyetlen fia. A falu nyelve azokban az időkben edződött, mikor még nem volt mobiltelefon. Villámgyors volt. Otthon csendesen kipakolta szatyrából a fél kiló kenyeret, a margarint és a liter tejet. Ekkor hirtelen ötletként eszébe jutott, kellene egy kis emléktábla is kőből. Szerencsére a falunak volt sírkövese, így nem kellett messze mennie a megrendeléshez. Pihent pár percet a konyhában, majd elindult. Ha haláleset történt náluk, a sírköves és a helyi pap az elsők között voltak, akik értesültek róla, most se érte váratlanul az iparost látogatása.

- Őszinte részvétem, Julika néni - tessékelté be az ajtón. Miben segíthetek?

- Szeretnék egy szép sírkövet rendelni.

- Rendben. Beszéljük meg a részleteket. Mikorra szeretné?

- Holnap reggelre.

- Holnap reggelre? De minek ilyen gyorsan? Ehhez több idő kell, tudja jól!

- Most csak egy egészen kicsit szeretnék, olyan hússzor harminc centis körülit. Azzal elkészül reggelre.

Antal, vagy ahogy mindenki hívta, Tóni arcán megjelent a csalódottság. Csodálkozott is, mert eddig nem tartotta fősvénynek Julikát, de aztán arra gondolt, biztosan csak átmeneti lesz a tábla, míg el nem készül a méltó sírkő fia sírjára.

- Mondja csak, kedves, mikor lesz kiharangoztatva? Már nagyon illendő lenne.

- Gondoltam rá én is, de szerintem az már túlzás lenne. Még a fekete ruhában se voltam biztos, felvegyem-e.

Tóni erre nem mert válaszolni, úgy megrökönyödött. A következő gondolata már az volt, hogy biztosan megbolondult az öreglány, a gyász elvette az eszét.

- De azért misét csak csináltat! - nyögte ki hirtelen.

- Misét? Ne bolondozzon már velem! Ki hallott már ilyet?

- Ahogy gondolja, ahogy gondolja. Ne idegesítse fel magát, bőven elég most ez a tragédia is. Mondja, drága, miben hunyt el?

- Hát..., úgy egyszerűen csak kimúlt. Lejárt az ideje, öreg volt már.

A sírköves éppen azon morfondírozott, hívja-e a körzeti orvost, aztán úgy döntött, jobb, ha nem avatkozik bele, és minél előbb letudja ezt a munkát.

- Írjak valamit a kőre?

- Igen. Diktálom. Középre: Csibész, alatta kisebb betűkkel: Úgy tudott ő szeretni, hogy soha nem tudom feledni.

Írásaimmal találkozhatsz a <http://verslista.hu/iroink/> oldalon is.

Csak egy fotó

- Mehet a következő!

A fiatal lány nem csukta be maga mögött az ajtót, Vivien került sorra, így izgatottan lépett be az irodába. Gyerekkori álma válhat most valóra ezzel a divatügynökséggel. Környezetében mindenki szerint alkalmas a modellpályára, szép, fiatal, vékony. Kissé félszegen lépett be.

- Jó napot kívánok!

- Szia! Tegezz nyugodtan! - egy negyven körüli férfi ült az asztal mögött szélesen mosolyogva rá.

- Van albumod?

- Igen, készültek már képek rólam, de még elég üres - nyújtotta át.

- Nem baj, majd mi megtöltjük képekkel. Igazán szép vagy, az arcod különösen.

- Nagyon köszönöm.

- A magasságod és az alkatod is jónak tűnik, azt hiszem, sok munkát fogunk tudni adni neked.

- Az jó - most már ő is mosolygott, és az izgalma is alább hagyott.

- Rögtön kezdésnek itt egy alkalmi. Minden lánynak ez az első munkája. Modellt kell állni egy festőnek. Gyors meló, jó pénz. Ráadásul közel is van, két villamosmegállóra. Elmész?

- Persze.

- Szuper, este hatra mehetsz is, itt a cím. Szolid sminket tegyél fel, úgy szereti.

Még pár papírt aláíratnak vele, néhány körülményt tisztáztak, felírták a méreteit, lemérték a súlyát, magasságát, és kész is volt. Leszerződött egy modellügynökséghez. Boldog volt. Az irodából kifelé szoba elegyedett pár lánnyal, egytől-egyig gyönyörűek voltak, magabiztosságot adott neki a tudat: most már közéjük tartozik. Volt pár órája még hatig, gondolta, kikérdezi őket első munkájáról. Amit hallott, azt nagyon nem szeretne volna hallani:

- Aktot kell állni neki. Igazán könnyű meló, rólam csak fotót készített, azt mondta, majd arról megfest. El is megyek hozzá, látni akarom a képet - áradozott az egyik.

- Mindenkiel ezt csinálta, kivéve Klaudiát, róla csak arcfotót készített - csatlakozott be egy másik lány is.

- Hát igen, neki aztán tényleg nagyon szép vonásai vannak.

Hazafelé a gondolatai az akt körül forogtak: *Nem, nem vállalom. Rög-tön az elején meztelenkedjek? Miféle lánynak fognak gondolni? Tönk-reteheti az egész jövőmet. Amúgy is, mégis hogyan képzelik, hogy le-vetkőzzek egy vadidegen előtt? Nem, ebbe nem mehetek bele! De hátha rólam is csak arcképet csinál. Végül is szép arcom van nekem is, az ügynök is megmondta. A többi lány miért nem tiltakozott? Annyira könnyen beszéltek róla! Más az erkölcsi normánk, nálam ez nem fér bele!*

Nem hagyták nyugton a gondolatai, de ha már elvállalta, akkor el is megy, maximum ott helyben visszautasítja. Aztán már csak azon vette észre magát, hogy becsönget a megadott lakásba. Egy elég idős - úgy hetvenre saccolta - férfi nyitott ajtót és tessékelte beljebb.

- Téged küldtek hatra az ügynökségtől, igaz? - ő is mosolygott.

- Igen, én jöttem most.

- Igazán könnyű munka, a legtöbbször csak egy képet készítek, és utána arról festek. Nem kell hosszú órákat egy helyben állnod mozdulatlanul.

- Ennek örülök.

- Kell egy kis bevállalósság hozzá - a mosoly nem szűnt az arcról, ami most inkább megijesztette, mintsem szimpátiát váltott volna ki. Épp készült volna az elutasításra, amikor meglepő fordulat következett.

- A többi lánnyal általában aktot csináltam, de kezdem unni ezt a témát. Mozgalmasabbat akarok most, életszerűbbet. Már esteledik odakint, csepereg az eső is, igazán gyönyörű e pesti éjszaka ilyenkor. Gyere, menjünk le az utcára!

- Nem hoztam esernyőt - Viviennek mindössze ez a mondat jutott eszébe, annyira meglepődött a fordulattól.

- Nem is lesz rá szükség, szeretném, ha megáznál. Ezért kell hozzá egy kis bevállalósság.

Pár percbe se telt, és már lent is voltak a kissé kihalt utcán, embert szinte látni se lehetett.

- Ott egy pad. Szeretném, ha ráfeküdnél. Mintha részeg lennél, teszek is melléd pár üveget.

- Hát jó, rendben.

Bár hamar végeztek, a festő mindössze pár képet csinált róla, mégis sikerült eláznia.

- Gyere, menjünk vissza a meleg lakásba! Megszárítkozhatsz, csinálók egy forró teát neked.

- Köszönöm, az most jó lesz.

Visszafelé a történeteken gondolkozott, annyira gyorsan történt minden. *Miért én vagyok a kivétel? Örülök, hogy nem kért aktot. Na de miért nem? Nem talál elég vonzónak? Hiszen ez a ruha igazán kiemeli az alakomat, ő is láthatja, hogy milyen formás vagyok. A többi lány szebb volt? Mi velem a baj? Miért nem voltam jó aktmodellnek?*

Fent a lakásban gyorsan megtörölközött, odanyomta magát a konvektorhoz, és várta a teát. A művész hamar visszajött a konyhából, kezében két gőzölgő csészével. Ő még mindig az elmúlt percek történésein gondolkozott, majd döntött, és a férfi legnagyobb meglepetésére kibújt összes ruhájából. Ott állt vizes hajjal, anyaszült meztelenül az ablak előtt.

- Nem értem, miért nem jó ez a test önnek egy kép erejéig. Semmivel se rosszabb, mint a többi lányé. Követelem, hogy készítsen egy fotót rólam meztelenül, és fesse le utána!

Józsai munkát keres

Józsina kezdett elege lenni a semmittevésből. Nyáron még hagyján, van elég munka a földeken, de ilyenkor, decemberben már nagyon unta magát. Ráadásul a pénze is nagyon fogyóban volt. Bement a faluba és vett egy újságot, amiben több tucat álláshirdetést talált. Szakképesítése nem volt, és nem is akart hosszú távra elköteleződni, így a legtöbbet azonnal kihúzta. Már majdnem feladta, amikor meglátott egy ígérteset: „Jól fizető alkalmi munka” volt a főcím, alatta pedig, hogy „Két-három napos munkákra keresünk rátermett, bevállalós férfiakat.” Ez

pont jó lesz - gondolta, és már telefonált is. Másnap korán kelt, hogy a megbeszélrt időre beérjen Budapestre. Egy 40 körüli férfi invitálta be az irodájába, és a formális bemutatkozás után fel is tette kérdéseit.

- Dolgozott már az iparban?

- Az iparban? Igen.

- Remek. Mi az, amit vállal?

- Gyakorlatilag bármit. Nem vagyok válogatós a munka terén, csak fizessék meg.

- Sokan mondták ezt már. Na de mégis, azért konkrétan kérném. Állatokat például vállal-e?

- Természetesen.

- Volt már dolga velük?

- Elég sokszor. Főleg kecskéekkel és disznókkal, de a tehenektől se ijedek meg.

- Értem. Most nincs ilyen munkánk, de a közeljövőben könnyen előfordulhat. Orvosi papírjai vannak?

- A múlt héten voltam dokinál, mindent rendben talált.

- Aids-teszt?

- Szerintem olyanom nincsen, de csináltatok, ha muszáj.

- Igen, feltétlenül ragaszkodunk hozzá. Női vagy férfi munkatársat részesít előnyben?

- Nekem teljesen mindegy. Jól végezze a dolgát, az a lényeg.

- Ennek igazán örülök, sok munkát tudunk majd így adni. Már csak néhány apró kérdésem maradt. Életkor?

- 32

- Intim méret?

- Tessék? Ezt most nem értem.

- Mekkora az intim mérete? Gondolom, egy ilyen profi ezt fejből tudja.

- Intim méret? - Józsi szemei kikerekedtek.

- Mekkora farka van?

- Ööö... ez fontos?

- Már hogyan lenne fontos! Méreten aluliakkal nem dolgozunk.

- Én nem vagyok méreten aluli.

- Rendben, akkor vetkőzzön le, majd én lemérem.

Látva a tétovázást és Józsi arcán a pánikot, a közvetítő kezdett elbizonytalanodni.

- Na, ide figyeljen! Pár perce még vérprofinak állította be magát, aki nek mindegy, hogy férfi vagy nő, vagy éppenséggel kecske. Most meg meg van rémülve egy kis vetkőzéstől? A kamerás mellett még két aszisztens fogja önt nézni meztelenül!

- Engem? Engem ugyan nem! A viszontlátásra!

Bodri

Anna gyakran böngészett a neten új receptekre vadászva, szeretett különleges ízeket kipróbálni, és szerencsére szerelme, Zoltán is partnerre volt ebben. Talált is egy izgalmasat, amit eddig még sose próbált, így fogta bevásárlókosarát és kiment a piacra. Hamar elkészült a fogással, türelmetlenül várta haza párját, mert kíváncsi volt, milyen arcot vág hozzá. Na de náluk semmi se történik csak úgy egyszerűen, minden apróságot megfűszereznek egy-két poénnal. Ettől voltak igazán összeillőek, mindkettőjüknek remek humora volt. A laptopja böngészőjébe beírta a kínai különlegességek szót, majd miután megtalálta, amit keresett, úgy hagyta. Zoltán első dolga volt a cipője levétele után az e-mailjei átnézése. Ez most is így történt, pontosan, ahogy Anna eltervezte.

- Mit főztél ma, drágám? - szolt ki a konyhába.

- Hortobágyi palacsintát. De már jöhetsz is, megterítettem.

Pár perc múlva az asztalnál ültek és rozéborral koccintottak. Szerettek együtt étkezni, legyen az ebéd vagy vacsora, és igyekeztek is úgy alakítani munkájukat, hogy erre minél többször kerüljön sor.

- Azt gondoltam, kitalálsz megint valami újdonságot - mosolygott szerelmére.

- Ez pontosan így is történt. Nem szokványos hortobágyit csináltam. Kíváncsi vagyok, felismered-e, milyen húsból készült? Szerintem jó lett, nekem ízlik.

Zoltán nekilátott az ebédnek, kóstolgatta alaposan, de minden tippje mellé lőtt.

- Szerintem ez valamilyen belsőségből lehet, más a textúrája, nem olyan omlós, puha. Mindenesetre finom. Áruld már el, mi ez!

Anna elmosolyodott, eljött az ő ideje és ezt ki is fogja élvezni mara-déktalanul.

- Hát jó, elárulom, ha nincsen több ötleted. Ma reggel böngésztem a ne-ten különlegességek után kutatva, és a távol-keleti konyhában találtam ezt az alapanyagot. Fura, sose gondoltam volna, hogy a kutyahús is ugyanolyan hús, mint a többi, és mennyi étel készíthető belőle! - sike-rült teljesen komolyan elmondania, amit már előre kitervelt.

Zoltánnak beugrott a laptopon látott oldal, majd pár másodperc alatt kiment a vér a fejéből, és elsápadva nézett rá. Nem tudta, mit gondol-jon, csak reménykedett, hogy egy rossz vicc áldozata lett. Nézte sze-relmét, aki nyugodtan falatozott tovább, és ettől még riadtabbá vált.

- Hol van Bodri? - szinte öntudatlanul jött elő belőle a kérdés. Legtöbb-ször már a lábaira ugrált fel kis kedvence, mihelyt belépett a kapun. Előfordult, hogy nem látta meg azonnal, ha mélyen aludt, vagy épp csa-vargott a szomszéd kutyáival, így nem is tűnt fel eddig a hiánya.

- Drágám, tudom mennyire szereted Bodrit, ezért is gondoltam, ha már kipróbáljuk a kutyahúst, akkor legalább ő legyen az. Azt írták a neten, hogy a kínaiaknál ez gyakran előfordul. Bár, hozzáteszem, be van tiltva. De hát mi imádjuk a tiltott dolgokat, nem igaz? - remekül színészke-dett. - De miért vagy olyan sápadt, és miért vágsz ilyen rémült képet? Rossz ötlet volt? Jaj, ne haragudj, drágám! Csak gondoltam, ez igazán különleges lesz. Kapsz másik kutyát helyette.

A férfi szemei megteltek könnyel, szeretett volna ordítani, de nem volt hozzá ereje. Halkan szólt feleségéhez:

- Mondd, kérlek, hogy ez csak vicc volt! Szépen kérlek, mondd!

Anna ránézett, és bár annyira élvezte a siker ízét, mégis látva férje elkeseredettségét, megsajnálta.

- Na jó, 1-0 ide. Bodrit elvitte Szilvi sétálni, amit eszel, az pedig kakas-tökéből van. Megcsináltam pörköltnek, majd összeturmixoltam - odaha-

jolt hozzá, nyomott egy csókot a homlokára, de bármennyire is sajnálta urát, hatalmas kacaj tört fel belőle.

Horthy

Mari néninek kopogtattak a kapuján. Kicsit meglepődött, nem szokott látogatója lenni, a gyerekek külföldön élnek a saját családjukkal, ritkán jönnek haza, a szomszéd Julis pedig inkább bekiabál és az ablakot veri. Kicsoszogott, a kerítésen át meg is látta Imrét, a polgármestert.

- Jó napot kívánok, polgármester úr! Mi járatban errefelé?

- Szép jó napot, Marika néni! Jó hírrrel jöttem.

- Hát, ha jóval, akkor csak fáradjon beljebb! - invitálta be. Leültette a konyhaasztalhoz, és kérdően nézett rá.

- Mi történt? Nem szokott ok nélkül meglátogatni.

- Mint tudja, az ön háza előtti rész telekkönyvileg előkertnek számít, és az ön tulajdonában van - kezdte Imre.

- Így igaz, de én már nem kapálom fel, nem lesz itt már vetés. Jól van az úgy, több hely marad a sétálóknak.

- Azért jöttem, mert a közgyűlés úgy határozott, hogy ideális hely lenne ez a terület egy köztéri szobor felállításához. Szinte a községházával szemben van, központi helyen, szem előtt, mindenki megcsodálhatná. Mit szól hozzá?

- Megadom az engedélyem. Ha maguk szerint így van jól, én elhiszem. Nem kell nekem az a terület semmire. Mondja csak, és mit ábrázolna az a szobor?

- Egy nagyon tehetséges szobrász faragta Horthy Miklósról.

- Ó, ő igazán nagy ember volt - vágta rá hirtelen Mari néni, bár ebben a pillanatban mindössze ennyi jutott eszébe róla.

- Kér kávét, polgármester úr?

- Nem, köszönöm. Már mennem is kell, sok a teendőm. Vasárnap 14.00-kor tartjuk a szoboravatót. Itt lesznek a tévétől, vegye fel a szép ruháját, mert önnek is megköszönjük nyilvánosan.

- Nagy megtiszteltetés ez nekem, köszönöm szépen. Ott leszek. Akarom mondani: itt leszek - nevette el magát.

Miután kikísérte váratlan vendégét, gondolkodóba esett. *Ki is az a Horthy Miklós? Történelemórán tanult róla biztosan, de már arra se emlékszik, mikor volt az. Néha hallotta emlegetni ezt a nevet a televízióban, de nem rémlik semmi. Az biztos, hogy nagy ember volt, biztosan miniszterelnök.*

Felhúzta gyorsan mamuszát, és átsietett Julishoz.

- Szervusz, drága szomszédasszony! - köszöntötte. - Nagy híreim vannak.

- Szervusz, Marikám! Mi történt?

- Itt járt nálam az előbb a polgármester úr személyesen. A lényeg, hogy szobrot emelnek az ablakom elé a virágos közepébe.

- Szobrot? Miféle szobrot?

- Horthy Miklóst ábrázolja. Tudod, ki az?

- Hát a Horthy! Sokszor megemlítik. Nagy ember volt az régen.

- Igen, nekem is így rémlik, de már olyan régen volt. Vezető volt az nálunk, magyaroknál, vagy valami hasonló. Vasárnap avatják fel, itt lesz a tévé is.

- Akkor, Marikám, takarítsál, még az is lehet, hogy benéznek hozzád. Én sütök barackos piskótát, biztos, ami biztos.

- Köszönöm, Juliskám. Majd délelőtt gyere át, nálam megvárjuk őket.

Eltelt a csütörtök, a péntek, Mari néni végigizgulta a napokat. Még sose szerepelt nyilvánosan, most meg rögtön a televízióban. Nagy dolog ez számára. Kitakarította a szobákat, még ablakot is pucolt. Szombat délelőtt ismét kopogtattak a kapuján. *Nagy itt a forgalom mostanában - gondolta, és még milyen nagy lesz ezek után!*

- Jó napot kívánok! - köszönt az ismerős arcnak. Ha nem téved, ez a jegyző kisasszony lehet a község házából.

- Jó napot kívánok, Mari néni! - mosolygott a hölgy.

- Hát tudja a nevemet?

- Már hogyan tudnám! Én vagyok az, Eszter. A Pintérék lánya. Nem ismer meg?

- Jaj, most, hogy mondja, dehogyisnem. De szép hölgy lett belőled! Itt játszottál mindig a házak előtt a nővéreddel. Te lettél a jegyző, nem igaz?

- Igen, én lettem. Csak egy pillanatra zavarnám. A polgármester úr üzeni, hogy ma tartjuk a szoboravatót, 14.00 órakor. Elnézést a kellemetlenségért, de jöttem, ahogy tudtam. Mégse érje váratlanul! - aztán már sietett is el.

Túl sok izgalom ez nekem. Gyorsan szólok Julisnak, hogy sütheti a piszkótát.

A délután hamar eljött, észre se vette, és már kint is volt a háza előtt, megtapsolta a beszédeket, majd mikor megköszönték neki a területet, gyorsan elrebegette a kamerákba, hogy „Nagyon szívesen, nekem a megtiszteltetés.” Beinvitálta a stábot és a megjelenteket konyhájába, ahol már kapcsolta is be a gázt az előkészített kávéfőző alá. Julis végigkínált mindenkit, úgy, ahogy illik. Az egyik asszony kiszúrta a kredencein lévő terítőit.

- Nagyon szép hímzések. Maga csinálta őket?

- Igen, én. Ezzel üzöm el a magányos napjaimat. Már túl sok is van belőlük. Néha felmegyek a városba a piacra, és eladom a felesleget.

Szó szót követett, aminek az lett a vége, hogy nyolc darab terítőt sikerült eladnia jó áron. Mosolyogva kikísérte vendégeit, majd fáradtan leültek Julissal az asztal mellé.

- Te, Julis! Ez jó üzlet volt. Ha ide tömegek fognak járni, még a végén elkel az összes. Mától minden este hímezni fogok. Hozd át te is a tiédet, biz' Isten, eladjuk mindet.

- Ámen.

Este nehezen tudott elaludni, az aznapi események pörögtek az agyában. *Vajon sok idegen fog itt megfordulni?* Általában korán kelt, a kaka-sa ébresztette, de vasárnap reggel kicsit tovább nyomta az ágyát. Nyomta volna, ha nem hangos kiabálásokra ébred.

- Gyalázat! Szégyelljék magukat! Hazaárulók! Mocskos nácik!

Gyorsan felkapta köntösét, és mire megmosakodott volna, már Julis is kiabált befelé:

- Engedj be, Marikám!

- Na, gyere, gyere! Mi folyik itt? Mi ez a zaj?

- Fogalmam sincsen. Ez ébresztett engem is. Úgy veszem ki a szavaikból, hogy nem tetszik nekik a szobor.

- Na hallod! Még alig áll ott pár órája, és máris elviszik?

- Azt nem hiszem. Nézz csak ki, a rendőrök úgy vigyázzák, mint az életüket!

- Micsoda? Rendőrök is vannak?

A kiabálás órákon keresztül tartott, volt itt túlközlés, sípszó, majd mikor lecsendesedtek, Mari néni és Julis néni beinvitálta őket. Maradék süti, kávé, málnaszörp, hét eladott terítő és búcsúzkodás.

- Te, Mari! Ez a szobor nem mindenkinek tetszik. Amit ezek itt összehordtak Horthyról! Hát kinek van itt most igaza?

-Tudod mit, Juliskám! Engem nem érdekel a politika. Aki jön, annak bölögetünk, és hozzuk a terítőket. Veszek is még kávé, ha már ilyen nagy itt a forgalom. Ki kéne tennünk egy táblát mellé, hogy kézzel hímzett terítők eladók, nem gondolod?

Közlekedés tömeggel, avagy tömegközlekedés

- Készülj, Panka, azonnal indulunk!

- Igen, anya! - a kislány belebúj, cipőjébe, megfogta hátizsákját, és még egyszer körbenézett a szobájában. - Már készen is vagyok.

Szüleivel beültek a frissen polírozott autójukba, és elindultak. Hosszú út állt előttük, a Balatonra mentek.

- Készülj, Erik, nehogy lekéssük a vonatot!

- Már készen vagyok, mehetünk! - mosolygott a fiú, és elköszönt testvéreitől.

Édesanyjával elindultak a metró felé, hogy a Keletiben felszálljanak a Siófokra menő gyorsra.

A nap vakítóan ragyogott, az időjárás-előrejelzés szerint csodálatos hetük lesz, semmi eső, semmi lehülés. A tábor előtt már gyülekeztek a gyerekek a hozzátartozóikkal és várták az utasításokat. Panka és Erik jó barátok voltak, szerettek volna egy faházba kerülni, de már korábban közölték tanáraik, hogy a fiúk és a lányok külön-külön lesznek elszállásolva. Egyszerre pillantották meg egymást és széles mosollyal siettek a másik felé.

- Szia! Jól utaztál? - kérdezte Erik.

- Szia! Kicsit sokáig tartott. Ami azt illeti, elég unalmas volt, végig csak a nyaralásra gondoltam. Mit fogunk csinálni? Hideg lesz-e a víz? Jól fogjuk-e érezni magunkat?

- Láttál valami érdekeset útközben?

- Érdekeset? Hát, ha neked az autópálya érdekes, akkor igen. Igazából semmit, alig vártam, hogy megérkezzünk. Anya is ideges volt, hogy minél előbb visszaérjen és dolgozni tudjon. A te utad milyen volt?

- Hú, rengeteg mesélni valóm van. De most úgyis várunk kell, ráérünk. Szóval, először lementünk az aluljáróba a metróhoz. Volt ott pár hajléktalan, de ilyeneket már láttam. Viszont a vonaton nagyon érdekes volt minden. Még három idegennel ültünk egy fülkében. Volt egy nálunk fiatalabb kislány, ő egy csomót sírt, ami engem zavart is kicsit, mert gondoltam, hogy nézem a tájat. Elég érdekes mozgó vonatból nézelődni. Mintha mozognának a fák. Végül csak egy keveset sikerült, mert egy idős néni folyamatosan beszélt hozzám. Először csak dicsért, hogy milyen szép kisfiú vagyok, aztán már mindenféle kajával kínálgatott. Volt nála pogácsa, meg szőlő. A pogácsából elfogadtam egyet, mert láttam anyun, hogy bólogat, vegyek nyugodtan. Elég finom volt, sajtos. Gondoltam, most már leszáll rólam, de nem így történt, hanem folyamatosan kérdezgetett. *Jó tanuló vagy, fiam? Testvéred van?* Nem akartam udvariatlan lenni, így mindig válaszoltam neki. De azért maradt időm a nézelődésre is, és sikerült is meglátnom pár vadnyulat és két őzikét is.

- Őzet már én is láttam, az állatkertben.

- Egy idős bácsi is a fülkénkben volt, ő volt a legviccesebb. Kérdezte, hogy van-e barátnőm, akinek udvarolok. Aztán elővett egy csomag kár-

tyát és meg akart tanítani snapszerozni. Játszottam vele, és már kezdem érteni a szabályokat, de még nem minden világos. Párszor nyertem is ellene, de szerintem csak hagyta magát. Ilyenkor mindig megdicséért, hogy milyen ügyes vagyok. Hamar eltelt az út, remekül szórakoztam közben. Remélem, a tábor is ilyen izgalmas lesz.

Hirtelen egy tanár kiáltott fel hangosan:

- Mindenki jöjjön közelebb! Szülők és gyerekek is, eligazítást tartok.

Megtudták a szálláshelyüket, pár szabályt ismertetett, majd megkérte a szülőket, hogy búcsúzzanak el.

- Sziasztok! - nézett Panka az egyre türelmetlenebb anyukájára és szélesen mosolygó apukájára.

- Szervusz, kislányom. Vigyázz magadra! Egy hét múlva jövök. Apádnak dolga lesz éppen.

- Rendben. Anya?

- Igen?

- Ne kocsival gyere! Vonattal akarok hazamenni.

Otthon

Miután megkötöttem az ingemhez harmonizáló nyakkendőmet, elégedetten néztem bele a tükörbe. Minden rendben van, az öltözékem kifogástalan, hajam rendben, frissen borotvált arcom bizalomgerjesztő. Még egy díszmandzsetta, egy utolsó pillantás a cipőmre, és mehetek. Ma fontos tárgyalások várnak az irodában, jó benyomást kell keltenem. Kulcscsomó, külön a kocsikulcs, riasztókat bekapcsolni, pénztárca, mobil és a töltője, cigi, öngyújtó, egy gyors kávé, vitaminok, valamit reggelire, hogy mégse üres gyomorral menjek. Nyolckor értekezlet, fél kilencig be kell fejeznem, jönnek az álláshirdetésre, kilenckor egy reklámcég képviselőjével megbeszélés, tízkor... Mi is lesz tízkor? Ja, igen, a határidőnaplót itthon ne hagyjam! De ha itthon hagyom, sincsen nagy baj, Klárika mindent feljegyez, ő is meg tudja mondani, mi lesz tízkor. Nem fe-

lejtettem el semmit? Tűzhely, villanyok lekapcsolva, macska megetetve, az almja kitisztítva, fűtés levéve. Nem felejtettem el semmit? Már most zsong a fejem. Hova raktam az értekezlet beszédét? Klárika jól megírta, még át kell olvasnom....

A portás hangosan üdvözlő, visszaköszönök, de elfelejtek ránézni, más jár most az agyamban. Mindenkinek kell köszönnöm, még a végén megsértődnek. Takarítónő, irodások, levélhordó férfi. Most őt tegezem, vagy magázom? Mindegy, a „Jó reggelt!” az mindenkinek jó lesz. Egy mosoly Klárikának, különben leszid, hogy nincs jó kedvem. Mitől lenne? Ez is ugyanolyan nap, mint a többi, ugyanolyan hihetetlenül zsúfolt, percre kiszámított, feszült és... nem is tudom, lejjebb kéne venni a gázt, valahogyan lassítani kéne. Beszélnem kell Klárikával, iktasson be szüneteket is. Tiltakozni fog, az biztos. Hé, én is ember vagyok! Legalább pár tízpercest, hogy ne úgy kelljen szívnom a cigit, mint egy őrültnek. Legalább kétóránként egyet-egyed. Nem felejtettem el semmit? A macskának raktam ki száraz tápot és vizet, nem fog éhen halni. Hazafelé vennem kell tejet, kenyér még van, de nem ártana valami gyümölcs is. Mindegy, majd a boltban úgyis az eszembe jutnak. Ha nem, az se baj, valami csak van otthon. El kell mennem a bankba is. Vajon, ha adok meghatalmazást Klárikának, ő is elmehetne? Nem tudom, meg kell kérdeznem a bankban, akkor egy dologtól megszabadulhatnék. Ma jön a takarítónő? Nem raktam ki a mosnivalót! Ja, ma csak kedd van, majd holnap jön. Rendben, el ne felejtsem holnap reggel kirakni neki! Csörög a telefonom, anya az.

- Szia!

- Szervusz, fiam! Nem felejtettél el valamit? - nevet.

- Te gondolatolvasó vagy? Én is mindig erre gondolok - válaszolok. Erőltetem az agyam, mire célozhatott, de hamar kiböki, és így megelőz.

- Január hatodika. Ma van a születésnapom! - még mindig nevet.

- Igaz is. Ne haragudj! Este biztos eszembe jutott volna, ha már nyugodtabban leszek. Boldog születésnapot, anya! Mit szeretnél ajándéknak?

- Na, nézzük csak, mit is szeretnék. Megvan! Látogass meg!
- Mikor?
- Ma!
- Tessék? Hétköznapi van, tudod, hogy rengeteg a dolgom.
- Halaszd el őket! Ugyan már! Hétfvégén meg programjaid vannak. Egy fél napot kihagyhatsz igazán. Nem dől össze a világ! Mondd, hogy beteg vagy, vagy találd ki valamit! Olyan okos vagy, menni fog.
- Egy órán belül ott vagyok.
- Rendben, kimondtad, már késő, nem vonhatod vissza! És ne vegyél rózsát, tele a kertem rózsával - fejezte be gyorsan, és még gyorsabban szakította meg a vonalat.

Behúzott a csőbe! Most mit csináljak? Azonnal indulnom kell, az még legalább negyven km, és még vennem is kell neki valamit. Rózsát ne, ez biztos, de azért kell valamilyen virág. Veszek cserepeset és csokit. Igen, csokit muszáj, imádja. Előtte még hazaugrok átöltözni. Nem, arra már nincs idő. Na de ilyen elegánsan mégse mehetek egy kis paraszti házba, koszos lesz mindenem! Na és akkor mi van? Van elég ruhám. Majd Magdika kitisztítja az öltönyöm. Vagy Zsuzsika. Hogyan is hívják a bejárónőmet? Áááá, tényleg lazítanom kell. Jobb is lesz, ha most ki-mozdulok. De mit szól Klárika? Ezt meg kell tervezni... Rendben, gyorsan elhaladok előtte, köhögök egy csúnyát, megérintem a homlokom, gyorsan közlöm vele, hogy rosszul vagyok, holnap reggel jövök csak, mondjon le mára mindent. Közben nagy léptekkel haladok előre, így a tiltakozást már nem hallom tisztán. Még odadobok neki egy hangos köszönömöt. Jó lesz, így jó lesz. Majd holnap reklamálhat, de addigra már úgylis lenyugszik.

Vezetek. Milyen könnyen ment az egész! Tényleg nem dőlt össze semmi. Vagy legalábbis nem tudok róla. Nem is akarok tudni róla. Most kikapcsolom a világot. Kezdem a telefonommal. Anyát felköszöntöm, és pihenni fog ma az agyam. Teljesen kikapcsolok mindent. Ez nem is rossz, kellett már. Szerintem ezt máskor is meg tudom csinálni. Lehet, Klárikának majd új kifogást kell kitalálnom, tudja, hogy nem vagyok egy be-

teges típus. Ott a ház, meg is érkeztem. Ó, gondtalan gyerekkor! Itt nőttem fel. Ilyen szegényes körülmények között. De boldog voltam, nem hiányzott semmi. Anyának köszönhetem, hogy kiegyensúlyozott felnőtt lettem. Kiegyensúlyozott vagyok? Felnőtt vagyok egyáltalán? Kor szerint mindenképpen. Már sokkal nyugodtabb vagyok. Jaj, azok a krumpolis pogácsák! Látom, ahogyan szagatja őket. Kevergeti a kakaót a tűzhe-lyen. Megeteti az állatokat. Kiganézik alóluk. Mindenhol szarszag ter-jeng. Nem zavar, ez a vidék szaga. Hopp, sáros lett a cipőm! Mennyit tisztítottam reggel! Kit érdekel? Ha sáros, hát sáros. A francba, a ku-tya ráugrott a nadrágomra. Jól van, csak örül nekem. Én miért nem örü-lök neki? De, igenis, örülök neki. Sőt, örülök a pornak, a sárnak, a vidéki szagnak, ami beivódik a ruhámba. Mindennek örülök. Gyerek vagyok újra. Egy gondtalan, önfeledt, boldog gyerek. Aki most meglátogatja édes-anyját. Nem, nem is meglátogatom. Én itt lakom. Itt lakom, ebben a romladozó falusi kis házban. Ez az otthonom és boldog vagyok. Milyen nyugodt itt, Istenem, milyen nyugodt itt!

- Szervusz, fiam! Hát mégis eljöttél! Nagyon örülök neked! - repül fe-lém anyám. - Gyere be gyorsan!
- Gyorsan? Én pont hogy lassan szeretnék!
- Akkor lassan, ahogy akarod. Jaj, de örülök neked!
- Anya!
- Igen?
- Boldog születésnapot! Csinálsz nekem egy kakaót?

Vendégségben

Márta

Hangosan csapódott be a bejárati ajtó, miután bevágta maga után. Le-dobta szatyrait a konyha kövére, és fáradtan leült az asztal mellé. Ek-korra férje már kikelt kényelmes foteljából, abbahagyva a tévézést, és érdeklődve nézett rá.

- Mi történt? Idegesnek tűnsz!
- Jaj, ne is mondd! Kioktatott egy nyikhaj a szupermarketben. Azt mondta, hogy szerintem rossz paradicsomot választottam, mert nemcsak drága, hanem ízetlen is.
- Mi a baj ezzel? Csak segíteni akart. Biztos ő is befüdüdött veled korábban.
- Na, veled is ki vagyok segítve. Ki mellett is állsz te? Engem ne oktasson ki egy siheder, akinek még pihék vannak a bajsza helyett! 30 éve főzök, a kisujjamban van az egész. Ráadásul ott, egy csomó ismerős előtt. De nem kell engem féltetni, jól kioktattam, hogy hol okoskodjon. De megismertem én, ő az új szomszédunk, a hétvégén költözött a Bányaiék lakásába.
- Megörültél? Így köszöntesz egy új lakót? Milyen szomszédi viszony lesz ebből?
- Erre gondoltam én is, úgyhogy a végére lecsillapodtam, sőt, hogy lássa, kivel van dolga, meghívtam holnapra ebédre.
- Na, most vesztettem el a fonalat. Harminc éve ismerlek, minimum, nem vagy te ilyen kedves - nevette el magát János.
- Semmi baj a kedvességemmel. Olyan vendéglátást kap, hogy az álla leesik. Majd megmutatom én ennek a kölyöknek, mi az a főzéstudomány! Térden állva fog elnézést kérni.
- Nagyon felfújod ezt a dolgot. De legalább megismerem én is.
Márta egész délelőtt készülődött, hogy délre minden tökéletes legyen, a lakást is alaposan kitakarította. Délben megjelent a szomszéd pontosan, akit először körbevezetett otthonukban. Megterített, és elfogyasztották a vasárnapi menüt hármasan. Utána beszélgettek még egy órát, ami inkább volt udvariaskodás egymás felé, mint önfeledt csevegés. A végén ők kaptak meghívást a jövő vasárnapi ebédre Tamáshoz. Márta önelégült arccal kísérte ki vendégét.
- Mindennel elégedett vagy? - kérdezte János.
- Még szép! Láttad az arcát? Már akkor ledöbbszent a tisztaságon, mikor körbevezettem. Csak úgy kerekedett a szeme. Na és ebéd közben? Még a szava is elállt, mindent megevett. Most aztán láthatta, nem egy kispá-

lyással van dolga. Ilyen az, amikor egy profi főz! Legközelebb kétszer is meggondolja, kinek adjon tanácsokat! Egy falatot se hagyott, annyira ízlett neki!

Tamás

Tamás kipakolt bevásárlószatyraiból a konyhaasztalra, majd leült az egyik székre, és merengve nézett ki az ablakon. Ekkor megszólalt a telefonja. Eszter volt az, az egyik szakácslány a munkahelyéről. Eszterrel pár hete vették észre egymást, mindketten egy új szerelem lehetőségét látták a másikban.

- Jó napot, chef úr! - viccelődött.

- Ezt tartogasd a konyhára, itt csak Tamás.

- Tudom, csak vicc volt. Jól vagy? Olyan komolynak tűnik a hangod.

- Semmi különös, csak volt egy afférom a boltban. Ráadásul pont a szomszédomnak sikerült tanácsot adnom a paradicsommal kapcsolatban. Nem vette jó néven.

- Inkább örülne a balga, mások súlyos pénzeket fizetnének a tanácsaidért - kacagott Eszter.

- Még jó, hogy az összes többit meg se említettem, a bevásárlókocsijának a 90 százalékát a kukába dobtam volna legszívesebben - ekkor már Tamás is nevetett.

- Összevesztetek?

- Majdnem, de aztán szerintem rájött, hogy én vagyok az új szomszéd, és megenyhült. Meghívott ebédre hozzájuk holnapra.

- Mi?! Ó, szegény, fogalma sincsen, ki vagy! Elmész?

- Hát persze. Muszáj lesz. Mégiscsak a szomszédaim! Majd valahogy túlélem. Miért nevensz ennyire? Lehet az is, hogy kiválóan főz és mesterszakács a szakmája. Ja nem, akkor nem vette volna azokat a szörnyű dolgokat. Mindegy, túlleszek rajta.

- Hát erre én nagyon kíváncsi vagyok. Holnap délután felhívlak.

Másnap Tamás már várta a telefont. Elvesztegetett időnek tartotta a szomszédolást, bárcsak inkább Eszterrel töltötte volna!

- Szia! Na, mesélj, milyen volt a vendégeskedés?
- Azt hiszem, jobban járnék most, ha hallgatnék. De örömmel jelentem, élek!
- Ennek igazán örülök. Mi volt, mondd már!
- Először körbevezetett a lakásukban. Szóhoz se jutottam látva azt az ízléstelenséget. Egyszerűen döbbenetes volt. Semmi nem passzolt semmihez... ááá... nem is folytatom, mert a hideg kirázott a látványtól.
- Ó, te szegény! És az ebéd?
- Az volt a hab a tortán. Minden falatnál imádkoztam, hogy ne hogy visszajöjjön. Zsíros és túlfűszerezett volt, ráadásul mindent elnyomott valami Vegeta-íz, vagy mi volt az. Komolyan megsajnáltam a végére, és mindent lenyomtam a torkomon, hogy azt higgye, ízlik.
- Na, se baj, este elmegyünk valahová és visszajön az életkedved. Te mit fogsz neki főzni?
- Pont ezen gondolkodtam. Csinálnom kéne neki zsíros kenyeret, még az is jobb lenne, mint az ő menüje. De nem, azt hiszem, megcsinálom neki a tavalyi világbajnokságon nyertes menümet. Úgyis kritizálni fogja, leg-alább majd megszakadunk utána a röhögéstől.

Menekülés a Paradicsomból

Miután Éva beleharapott a tiltott gyümölcsbe, Isten haragja azonnal lecsapott: - Megszegtétek egyetlen parancsomat, kiűzetlek titeket az Édenből!

Hirtelen megremegett alattuk a föld, sötét felhők gyülekeztek és vilámok tucatjai csaptak le melléjük. Menekülésre kényszerültek, minél messzebbre. Órák óta szaladtak, alig kaptak már levegőt, mire lecsendesedett körülöttük a világ. Ekkor tudtak először körbenézni. A táj ki-etlen volt, itt-ott egy bokor, magányos fák, állat sehol. Lépteik lelassultak, szinte már vonszolták lábaikat, mikor megpillantottak egy férfit, aki őket figyelte.

Ádám

„Az ott csak nem egy férfi, mint én? Erről nem volt szó, hiszen Isten azt mondta, én vagyok az egyetlen. Hogyan került ez ide? Hol van az a sok jó, amit a kígyó ígért? Én csak egy kis változatosságra, izgalomra vágytam. Azt sziszegte, nem bánom meg, életem legjobb döntése lesz otthagyni a Paradicsomot. Itt fázom, már éhes is vagyok. Fájnak a lábaim, és annyira sivár itt minden! Ki ez a férfi? Észrevett vajon minket? Mit csináljak? Éva vajon észrevette? Ezentúl ő is parancsolni fog neki? Mi lesz, ha őmellé áll? Az kizárt, mégiscsak belőlem teremtődött. Gyorsan elkanyarodok vele, hátha nem látta meg.”

Éva

„Az ott csak nem egy férfi, mint Ádám? Hát mégiscsak igaza volt a kígyónak, sok új és izgalmas dolog vár itt ránk! Érdemes volt hallgatnom rá, és az alma is finom volt. Miért tiltotta tőlünk Isten? Most már két férfi lesz velem, vagy választanom kell közülük? Lehet, megtartom mindkettőt, úgy mégiscsak változatosabb lesz, és Ádám se fog annyira parancsolgatni. Sok ilyen kellemes dolog vár még itt ránk? Nagyon izgattott lettem. Miért nem ettem előbb abból a gyümölcsből? Ki gondolta volna, hogy ilyen jó dolgok vannak a Paradicsomon kívül? Ádám vajon észrevette? Ő mit szól hozzá? Lehet, van itt nő is. Ha férfi van, nőnek is kell lennie. Most miért ráncigálja a kezem? Rossz irányba vezet!”

A róka és a tyúk

Történt egyszer, nem is olyan régen, még mindenképpen ebben az évben...

Tyúkanyó a szokásos napi rutinját végezte, kapirgált, kereste az enni-valót. Ez egyszer azonban túl messzire merészkedett. Már többször betért a közeli erdőbe, de ilyen távol még sosem jutott. Nem félt, tudta a hazautat, a sötétedés még odébb volt, így nyugodtan sétálgatott, egyre beljebb a rengetegbe. Aztán megtörtént a tragédia. Lábai alól ki-

szökött a talaj, és egy nagy lyuk alján találta magát. Miután magához tért a rémületből, gyorsan csinált egy leltárt: *Nem fáj semmim, nem hiányzik egyik testrészem sem, az ijedtségtől eltekintve jól vagyok.* Ahogy körbenézett alaposan, világossá vált számára, hogy egy ember által készített csapda alján van. Igaz, nem tyúkoknak ásták, de pechére, ő esett bele. Végiggondolta a lehetőségeit - *Kiabáljak? (Minek, úgyse hallja senki.) Kirepüljek? (Ja, nem tudok repülni.) Kimásszak? (Azt se tudok.)* -, majd elszomorodott. Teltek az órák, egyre szomjasabb lett, már a begye is könnyögött élelemért, de ami történt, az rosszabb volt a legvadabb rémálmánál. Már majdnem elaludt, amikor hirtelen váratlan vendéget kapott. Egy fiatal róka esett nagy huppanással mellé a gödörbe. Gyorsan keresztet vetett gondolatban (ezt még az embernél látta), és *„egy életem - egy halálom”* elhatározással ráköszönt:

- Szervusz! Nem esett bajod?

- Nem elég baj az nekem, hogy beleestem ebbe a fránya gödörbe? - méltatlankodott. De legalább a vacsorám megoldódott.

Tyúkanyó nem várt mézes-mázás köszöntést, de ezektől a szavaktól kirázta a hideg.

- Csak nem akarsz megenni? - rebegte halkan.

- Már miért ne ennék meg? Én róka vagyok, húsevő, te pedig finom kis pipihusi vagy. Még elmenekülni se tudsz előlem.

- Ez igaz. De ugye azt tudod, hogy ez csak félmegoldás? Innen nem kerülünk ki élve. Velem csak átmenetileg csillapíthatod az éhségedet - próbált érvelni.

- Valószínűleg így van. De ha rám tör az éhség, úgyse tudok parancsolni az ösztöneimnek. Szerencsédre épp most faltam fel egy fácánt. Estig kibírom, aztán...

- Ez legalább némi kis jó hír. Még maradt pár óra az életemből - sóhajtott tyúkanyó. - Addig is beszélgethetnénk, elég unalmas ebben a gödörben. Itt élsz az erdőben? Eddig miért nem futottunk össze?

- Igen, itt élek. Az ember házához nem szoktam elmerészkedni, mert annak rossz vége is lehet. Tavaly két testvéremet is lelőtték. Módszeresen irtanak minket, ez a csapda is nekünk készülhetett.

- De miért vadásznak rátok?

- A bundánk kell nekik elsősorban, és titeket, háziállatokat is meg akarnak védeni tőlünk.

Az órák szépen teltek, miközben beszélgettek, tyúkanyó szinte már szédült az éhségtől, de nem foglalkozott vele. Jobban érdekelte, hogy újdonsült ismerőse, a róka mikor lesz éhes. Eljött annak is az ideje.

- Sajnos rossz hírem van, egyre éhesebb leszek. Tudod, most hiába beszélgettünk egymással, az ösztönök miatt hamar elharapom a torkodat, sajnálom.

- Komolyan sajnálsz?

- Igen, komolyan. Azt hiszem, kezdek megkedvelni.

Tyúkanyó szívét elöntötte a melegség, még egy ilyen vadállattal is megkedveltette magát.

- Nem, így nem lehet vége! Ki kell találnunk valamit! Várj csak, gondolkodom... - aztán megvilágosodott.

- Rájöttem!

- Mire jöttél rá?

- Rájöttem, hogyan tudunk innen kiszabadulni. Csak figyelj rám, elmondom: te szépen kinyújtózkodsz a gödör peremének támaszkodva, én pedig végigszaladok a hátadon, majd a mancsaid végénél ugrok egyet, így talán elérem a tetejét.

- Ezt értem, még sikerülhet is. De mi lesz, ha kijutsz? Én itt maradok egyedül.

- Azt csak bízd rám! Most bíznod kell bennem.

- Legyen. Próbáljuk meg!

Úgy is tettek, ahogy tyúkanyó eltervezte: a róka kinyújtózkodott, amennyire csak bírd, ő pedig végigszaladva a hátán, a fején, majd a mellső lábai végénél kitérte szárnyait és ugrott egy nagyot. Alig akarta elhinni, de sikerült elérnie a peremet és kiszabadult. Körbenézett, és alig pár méterre meglátott egy megfelelő nagyságú száraz fadarabot. Addig lökdöste kis lábaival, míg az megmozdult. Innen már gyerekjáték lesz, gondolta, és maradék erejét összeszedve odagörgette a csapdához.

Amikor az beleesett, a róka mindent megértett, és nekitámasztva a gödörnek kiszaladt rajta. Fent megpihelve ránézett megmentőjére.

- Tudod, a tyúkokról úgy tartják, hogy buták. Te ezt most megcáfoltad, nagyon köszönöm neked! - hálálkodott.

- Tudod, a rókákról azt tartják, hogy ravaszak és sunyik. Te ezt most megcáfoltad, köszönöm, hogy életben hagytaál.

- Megkedveltelek, nagyon hálás vagyok neked, de most szaladj innen messzire, kérlek! Sajnos nem lehetünk barátok az ismert okok miatt, de nem feledlek.

Tyúkanyó belenézett a róka szemébe, elrebegett egy gyors vizslátot, amit nem gondolt komolyan, majd célba vette az erdő szélét, hogy hazataláljon. Útközben fel-felcsippentett egy magot, de az agya máshol járt. Szerzett egy barátot, meg nem is szerzett, az ellenségének köszönheti az életét, és ehhez hasonlókon morfondírozott. Furcsa dolgot tud hozni az élet, tűnődött, és bármennyire is éhes volt, boldognak érezte magát.

Virág szerelmes

Eszter rohant az óvodába. Elhúzódott egy munkahelyi ügye, és még időben akart odaérni. Mindig kellemetlennek érezte, ha be kellett telefonálnia. Meglepetésként fogadta, hogy Virág már átöltözve várta.

- Szia, kicsim! Hogy telt a napod? - mosolygott rá.

- Taj, ne is kérdezd, anya! Borzalmas egy nap volt!

- Ne is kérdezd, anya? Borzalmas egy nap volt? Egyre választékosabban beszélsz, ez tetszik. Mi volt benne olyan borzalmas, mesélj!

- Ez a Peti nem hagy békén. Ma például el akart gáncsolni - kezdte Virág a panaszáradatot. De nem sikerült neki. Eldugta a fogkefémét is, csak sokára adta vissza, amikor már szóltam Marika néninek. Építettem kockából egy várat, de ő meg ledöntötte. Az egész napomat tönkreteszi.

- Ez igazán nem szép tőle. Holnap szólni is fogok az óvá néniidnek, hogy fegyelmezze meg. Jó lesz így?

- Ja igen, és most jut eszembe, hogy felcserélte a cipőimet, a jobbat a ballal kicserélte. De én nem vagyok hülye, felismerem így is őket.
- Ennek igazán örülök, de ne használd a hülye szót! Még magadra se.
- Érdekel is ez most engem! Teljesen felbolygatta az életem. Anya! Én szerelmes vagyok!
- Szerelmes? Mégis kibe?
- Hogyhogy kibe? Hát nem figyelsz rám? Hát a Petibe!

Anya kakaója

Életem nagy álma itt van előttem. Kilenc évig spóroltam erre a lakásra, albérletből albérletbe költözve. Mennyire utáltam már a főbérlőket, akik közül az utolsónak tegnap intettem búcsút! Pedig biztosan rendes ember volt a legtöbb, nekem mindig csak főbérlők voltak. Felesleges személyek az életemben. Ó, és azok a lakások, a szörnyen ízléstelen bútoraikkal, a folyton okoskodó szomszédokkal! Most végre lezártam egy korszakot, remélem, örökre! Még rengeteg tennivaló akad: be kell bútoroznom, ki kell festenem... Hívjak festőt? Minek? Én is meg tudom csinálni. Meg kell terveznem a színeket. Először a falakét, majd ahhoz veszek bútort. Addig is ezen az elhasznált matracon alszom. Kit érdekel? Az én lakásom, az én matracom. Boldog vagyok! Milyen is legyen? Inkább otthonos színeket válasszak, vagy legyen ultramodern? Esetleg örült, mint én? Lehetne minden fal más színű. Na jó, ez azért túlzás. Alszok még rá egyet. Vagy kettőt, vagy tizenkettőt. Ráérek, most már ráérek. Anyuék lakása milyen otthonos! Én is ilyet csináljak? Arra még ráérek, majd ha gyerekeim lesznek. Addig is maradok a modernnél. Mi most a menő? Vennem kell lakberendezési újságokat. Dehogy kell vennem, ott van az internet, majd ott böngészek ötletekért! Mindent úgy alakítok, ahogyan szeretném. Milyen furcsa érzés ez most! Ha akarom, feketére festek mindent. Dehogy akarom, csak örülök, hogy ezt is megtehetném. Bármit. Csengetnek? Ki kereshet itt?

- Jó napot kívánok! - köszönök rá a velem szemben álló néniére.

- Jó napot, fiatalember! Magdi néni vagyok a szomszédból - mutatkozik be kedvesen. - Gondoltam, beköszönök, üdvözölni az új szomszédomat.
- Ez rendkívül kedves öntől. Én biztosan elfelejtettem volna.
- Jöjjön át egy kicsit hozzám, ha van egy kis ideje! Beszélgetünk, mesélek a házról, megiszunk egy kávét...
- Nagyon köszönöm a meghívást, rendben van, megyek - mondtam azonnal, bele se gondolva, van-e más dolgom. Amúgy nincsen most, miért ne mennék.

Először körbevezetett a lakásában. Meg is dicsértem a rendet és a tisztaságot, aminek nagyon örült. Ismerősek ezek a bútorok, ezek a virágok. Mintha csak otthon lennék a szüleimnél! Persze máshogyan néznek ki, de a lényegük ugyanaz. Otthont teremtenek, baráti, családi hangulatot. Utána kiültünk a konyhába. Ez a kredenc! Ez a mi kredencünk. Gyerekkoromban ebből csentem ki a cukorkákat egy kis fémdobozból. Igen, pont ilyen dobozból, mint amit most ő is elővett. Ezek a matricás csempék! Ugyanilyen volt nálunk is. Már nem emlékszem a mintákra. De igen, virágosak voltak. Ezek is virágosak. Hirtelen rám zúdultak az emlékek. Ültünk az asztalnál, a rezsón főtt a tea vagy a kakaó. Fonott kalácsot majszoltunk, anya egy merőkanállal szedte az italt a bögréinkbe. Egy könnycsepp folyt le az arcomon, tavalyelőtt temettem el édesanyámat. Hirtelen azt sem tudtam, hol vagyok most éppen, amikor egy hang megzavart.

- Iszik egy kávét, fiatalember?
- Nem, anya, inkább egy kakaót kérek!
- Mit mondott, fiatalember? Egy kicsit nagyot hallok - mosolygott Magdi néni.
- Ó, bocsánat. Igen, kérek egy kávét, köszönöm!

Magdi néni öntött a csészékbe, az egyiket letette elém az asztalra, és megsimogatta a vállamat. Hát persze! A nagyim is ezt csinálta. Amikor olyat mondtam neki, ami nem volt a kedvére való, egyszerűen eljátszot-

ta, hogy nem hallja. Vajon ezt tanítják a nagyot hallóknak, vagy rájönnek maguktól erre a trükkre?

- Tudja, fiatalember, én pár éve vesztettem el az egyetlen fiamat. Elvitte a rák szegényt - nézett rám szomorúan, én pedig azon gondolkodtam, hogy illendő lenne-e nekem is megsimogatnom, vagy ez korai még. Biztosan örülne neki, de én inkább megszólaltam:

- Fogadja őszinte részvétem. Borzasztó lehet egy anyának elvesztenie a gyermekét. Látom a kereszteken, hogy vallásos, így nem fogja meglepni, amit most mondok. Engem a Jóisten vezetett ebbe a lakásba, ide, az ön szomszédságába. Ha egyszer véletlenül fiamnak szólítana, én nagyon fogok neki örülni - ahogy kimondtam, már azonnal szívtam is volna vissza, mert túl tolakodónak gondoltam, de aztán ránézve az arcára, rögtön láttam, mennyire örül neki. Magdi néni szemeiből patakokban folyt a könny. Átöleltem, így már együtt folytathattuk a sírást.

Békaiskola

Editke nagyon élvezte új feladatát. Mikor megtalálta a romok között azokat a könyveket az általános műveltségről, elhatározta, hogy kezelésbe veszi a kis békák oktatását. Előtte még nem volt semmilyen iskolaféle náluk, és legszívesebben a felnőtteket is bevonta volna, de végül arról lemondott. Elég a kicsikre odafigyelnie. A mai nap már a harmadik könyvnél járt, áldotta az eget, amiért anno a szülei megtanították olvasni. Az egész környéken mindössze hárman tudtak, így nagyon büszke volt rá.

- Szervusztok, gyerekek! - üdvözölte a porontyokat. - Ma is sok új dolgot ismerhettek meg ezekből a csodálatos könyvekből.

A terem végén kisebb hangzavar alakult ki, de hamar elcsitította a lármázókat.

- Mindenki figyel? Akkor kezdem is a felolvasást - kinyitotta a könyvet, lapozott párat, nem ragaszkodott az oldalak sorrendjéhez.

- Ez jó is lesz mára. A téma a madarak étkezése. A verebek leggyakrabban magokat, főképpen olajos magvakat, de zöldségeket és apró ro-

varokat, gilisztákat is esznek. A gólyák előszeretettel fogyasztják a bé... - ekkor elakadt a szava, megnézte újra a szavakat, és szörnyülködő arckifejezésre váltott. - Hát mégis igaz! - sóhajtott fel.

A leghátul ülők közül egy kislány hangosan felsírt.

- Az apukámat egy gólya ette meg!

Editke nem akarta megijeszteni a kicsiket, így gyorsan lapozni kezdett.

- Tulajdonképpen a madarak étkezése nem is olyan fontos nekünk. Nézzük, mi van még itt! Az ember étkezése. Látjátok, ez sokkal fontosabb. Az ember jó hozzánk, sokunkat védetté is nyilvánított. Itt egy fejezet a különleges ételeikről. *Bizonyos kultúrákban megeszik a macska-, kutyahúst, de akár rovarokat, bé...* - itt megint csak hüledezett a látótaktól, és láthatóan egyre feszültebb lett. - Gyerekek, hagyjuk is ezt a sok étkezést, elég az alapvető műveltséghez, ha tudjuk, hogy mit eszünk mi, békák.

Újabb lázas lapozgatásba kezdett, majd felsóhajtva olvasta tovább a könyvet.

- A következő témánk az emberi test lesz. Igen, erről illik tudni pár apró dolgot. Nézzük csak: az emberi testtel az anatómia foglalkozik... A belső szerveket gyakran tanítják a diákoknak önálló boncolással egybekötve, amit leginkább bé... - eddig bírta Editke, de az ő idegrendszer se bír ki mindent, így felkiáltott.

- Elég! Ma csodálatos nap van kint! Minek ültök itt a hűvösben? Menjetelek és napozzatok, játsszatok, elvégre gyerekek vagytok!

Az okos malac

Erzsi néni szomorúan nézett körbe a spájzban, minden polc üres volt már, mindössze egy kis zsír maradt a bödönben, meg némi nyáron eltett savanyúság. Kiment a konyhájukba, és nagyot sóhajtva leült férje mellé.

- Nagy a baj, apjuk! Kifogytunk az ennivalóból.

Jóska bácsit nem volt könnyű dolog kihozni a béketúrésából, most se rebbent meg még a szemhéja sem.

- Semmi baj, egy cseppet se aggódj! Majd csak kihúzzuk nyárig valahogy. Levágjuk a malacot, vagy kérünk kölcsön a gyerekektől - mondta nagy nyugalommal.

- Soha! Tudod jól, hogy abba sose mennék bele. Nekik is megvannak a saját problémáik. A malacot pedig hiába vágnánk le, mert lenne hús belőle bőven, az igaz, de miből lesz kenyér, tej, kávé...? - hadarta el gyorsan Erzsike, majd rögtön rá is vágta a megoldást: - El kell adni a malacot!

Ezután kíváncsian fürkészte férje tekintetét, várva a reakciókra, de mint mindig, most is csak a mozdulatlanságot tudta figyelni. Jóska bácsi olyan mozdulatlanul gondolkodott, amit még egy múmia is megirigyelt volna. Általában jó pár percig is eltartott ez az állapota, de most pár másodperc után felesége szemébe nézett.

- Rendben. Akkor eladom a malacot. Holnap reggel beviszem a városba, a piacra. Írd össze, hogy mit vegyek a pénzből, mire van szükségünk.

Ez kielégítő válasz volt, bár mindkettőjük fejében megfordult a gondolat, hogy Jóska még soha nem volt a városi piacon. Ha vettek is valamit néhanapján, azt mindig itt, a faluban tették, egy évben jó ha egyszer mentek be, amikor már összegyűlt pár dolog, amit csak ott lehetett elintézni. De Erzsike megnyugodott, tudta, ez a szép húsos malac biztosan vevőre talál, férjurát pedig nem kell féltetni, a legjobb árat fogja megszerezni érte. Békésen megérintette Jóska vállát, ami nála azt jelentette, hogy mindennel meg van elégedve.

- Hajnalban keltelek, hosszú lesz az út.

Másnap az egyetlen, utolsó malacuk is felkerült a kocsira, Jóska bácsi odacsapott egyet a lovának, és megindult a város felé. Sajnált megválni az állattól, ezután nem lesz az etetése, az óltakarítás se a feladatai között, amik így év elején amúgy is nagyon megritkultak. Nem szeretett unatkozni, ha tehetne volna, bizony megsürgeti az időt, hogy legyen már végre tavasz és dolgozhasson a földeken. Bár minden jószágát szerette, egyiket se engedte közel a szívéhez, nehogy aztán nehezebbre essen levágni őket. Ez a malac azonban kivétel volt, valamiért közelebb érezte magához. Nemcsak azért, mert már csak ez az egy maradt, hanem mert

születése óta máshogy viselkedett a többinél. Néha viccesen okos malacnak nevezte, mondta is sűrűn az asszonynak, hogy „ennek a jószágnak a szemében értelem van”. A piacot némi kérdezősködés után könnyen megtalálta, mire odaért, már javában zajlott az élet, a piacokra jellemző kiabálásokkal. Megkereste a malackereskedőket, és párat odahívott belőlük kocsijához, megmutatni az áruját. Aki a legtöbbet adta érte, annak már át is adta, vett még pár dolgot a lista szerint, és megindult hazafelé. Útközben kicsit magányosnak érezte magát, amit nem is értett, elvégre ez csak egy állat, gondolta. Otthon aztán szépen leszámolta a maradék pénzt a ház valódi urának, Erzszi néninek.

- Igazán szép pénzt kaptál érte - mosolygott felé. - Ezzel most már kihúzzuk nyárig. Sajnálom a malacodat, tudom, mennyire megszeretted, de hát ez volt a sorsa, az élet már csak ilyen.

- Így igaz. Végül is csak egy jószág volt, mint a többi, amiket levágtunk. Megyek, szundítok egy-két órát, fárasztó volt az út - tette hozzá, majd levetette cipőit, és ruhástól ledőlt a kanapéra. Becsukta szemeit, de bármennyire is fáradt volt, nem bírt elaludni. Egyfolytában egy pillanatot próbált felidézni magában. Amikor átadta malacát a kereskedőnek, az állat ránézett, és mindenre megesküdült volna, hogy szomorúságot látott a szemeiben. *Nem, az nem lehet - hessegette el a gondolatot -, miért ragaszkodna hozzám egy malac? Már megettem a kenyereim javát, de ilyet még nem tapasztaltam.*

A következő nap lassan telt. Adott enni Bodrinak, a kutyájuknak, a két macskának és a lovának is. *Még nincs itt a szántás ideje, tűzifa van elég hasogatva. Mit fogok ma csinálni? Talán olvasnom kellene. Vagy átmehetnék Pistához, és iszogathatnánk egy kis házi bort.* Tervezgette a napját, de újra és újra visszatért egy gondolathoz. *Ahogy rám nézett az a malac! Mire gondolhatott? A nap aztán, mint a többi unalmas téli nap, csendben eltelt, a nap korán lenyugodott, sötétség borult a tájra.* A konyhában Erzsike éppen tejet forralt a kakaóhoz, mikor hirtelen zajra lettek figyelmesek. Mintha valaki a kapujuknál dörömbölné. Az asszony ránézett urára és megkérte: - Nézd már meg apjuk, ki az. Mit akarhatnak ilyenkor?

Jóska bácsi nehézkesen felállt kedvenc foteljából, és megindult az ajtó felé. Ő is morgolódott magában, de kíváncsi is volt, ki keresheti őket. Kilépve az udvarra, még a félhomályban is meglátta kedvenc malaca körvonalait. Izgatottan sietett a kapuhoz, és engedte be. A malac megszökött új gazdájától, és meg sem állt hazáig. Mielőtt bement volna az óljába, megállt egy pillanatra és ránézett szeretett gazdájára. Ez a nézés is még jó sokáig megmarad Jóska bácsi gondolataiban, aki könnyes szemekkel szólalt meg:

- Értem én, mit akarsz mondani. Nem adlak el többet idegennek, megígérem! - azzal bezárta az ólajtót, és visszament a konyhába. Erzsi néni kinézve az ablakon hamar rájött, mi is történik, és még ő is meghatódott.

- Mondd csak, anyjuk, mi lesz most a pénzzel? Visszajött a malacunk - nézett rá tanácstalanul.

- Mi lenne? Megtartjuk. Ki ismer téged a piacon? Ha a Jóisten így akarta, akkor így is lesz - zárta le a beszélgetést. Mindig is ő volt a határozottabb kettejük közül.

Ha az asszony eldönt valamit, az úgy is lesz - gondolta Jóska, és most már boldogan ment lefeküdni.

Dr. Busta

Busta volt az erdei tó legokosabb békája. Az egyetlen a fajtája közül, aki elvégezte az iskolát. Legalábbis a saját híresztelése alapján, mert a valóságban csak egy napig járt oda, de mivel a gólyák az egész tanítási idő alatt vágyakozva néztek rá, úgy döntött, hogy nem megy többet. Nem akarta kihívni maga ellen a sorsot. Rettenetesen büszke volt erre az egy napjára, elterjesztette a többi béka között, hogy őt ezentúl Dr. Bustának kell hívni. A jó ég tudja miért, de a többiek ezt elfogadták, és ő lett a helyi értelmiségi. Egy értelmiséginek jár a szemüveg, gondolta, majd be is szerzett egyet. Éppen a ráragadt iszapot törölgette róla, mi-

kor hirtelen sötét árnyék telepedett a fejére. Felnézett, és némi hunyorítás után meglátta az élő rémálmát. Egy méretes gólya kiszúrta magának és szállt lefelé, egyre közelebb. Azonnal tudta, most már nincs menekvés, ahhoz nem elég gyors, ezért inkább kiáltott egyet az ellenség felé.

- Állj!

A gólya meglepődött kicsit, és hát kíváncsi is volt, így leszállt mellé.

- Mit kiabálsz te nekem? Csak késlelteted az elkerülhetetlent - nézett gúnyosan rá.

- Mire gondolsz? - játszotta Dr. Busta a naivat.

- Hogyhogy mire? Te leszel a mai reggelim - válaszolta neki, és kelepelt párat a csőrével, demonstrálva, hogy innen nincs menekvés.

- Te meg akarsz enni engem? - békánk próbált határozott maradni és eltitkolni a félelmét. - Hát nem látod, hogy milyen kövér vagyok? Csupa koleszterin az egész testem. Ez ráadásul a rossz fajtájú koleszterin, ami beteggé tesz téged. Miért akarnál magadnak rosszat? - próbálkozott.

- Na, ne járasd velem a bolondját! Naponta eszek ilyen dagadt békákat, és semmi bajom. Jól megtöltitek a gyomromat - beszéd közben két lépést tett előre bizonyítva elhatározását. Dr. Bustát már az ájulás kerülgette közeledésétől, de összeszedte maradék erejét, és újra próbálkozott.

- Talán igazad van. Bár káros a koleszterinem, de nem életveszélyes. Én azonban semmiképpen nem akarok rosszat neked, hiába vagy az ellenségem. Vallásos béka vagyok és hiszek a megbocsátás erejében.

- Mit hablatyolsz te itt össze-vissza?

- Rendben, legyen. Akkor most elárulok neked egy titkot, amit még a saját anyám sem tud. Csak azért mondom el neked, hogy megóvjam az életed.

- Na, mondd már, ne húzd az időmet, egyre éhesebb vagyok.

- Én HIV-pozitív vagyok - miközben kimondta, lesütötte szemeit, mint-ha szégyenkezne. A gólyának fogalma se volt róla, hogy ez mit jelent, de nem akart butábbnak látszani egy békánál, így nem árulta el.

- Engem az nem zavar - vágta rá hanyagul.
- Nem zavar? Te tudod egyáltalán, hogy ez mit jelent? - hüledezett Dr. Busta.
- Egy betegség. De még egyszer mondom, ez engem egyáltalán nem zavar. Így is, úgy is megeszlek, kár a próbálkozásaidért.
- Egy betegség? Már ne is haragudj, kedves gólya úr, de nekem az a véleményem, hogy te még nem hallottál a HIV-ről. Még nem mondtam, de én egy tanult béka vagyok, aki még iskolába is járt. Szóval a HIV a leg-
halálósabb betegség, ami létezik. Megehetsz nyugodtan, már előre megbocsátottam neked, de azt nem venném a szívemre, ha azonnal meg is halnál tőlem. Márpedig a vírustól ez történik.
- Akkor te miért nem halsz meg tőle? - nézett mélyen a szemébe a gólya.

Békánk gondolkodott pár másodpercet, majd nevetést erőltetett magára és határozottan válaszolt:

- Te még tényleg nem hallottál a HIV-ről! Én béka vagyok, az pedig köz-tudomású, hogy a békák immunisak rá. Mi csak hordozzuk a vírust, ter-
jesztjük, de nem halunk meg tőle.
- Vagy úgy! - mindössze ennyit tudott mondani az ellenség, aztán rövid
gondolkodásba esett. - Nem jársz túl az eszemen, én ennek utánajárok.
Megkérdezem a többi gólyát, és ha hazudtál, akkor jaj neked, mert
szépen lassan foglak elfogyasztani.
- Helyes döntés! Igazán kár lenne egy ilyen szép nagy madárért. Járj
csak utána, aztán majd még hálás is leszel nekem, hogy elárultam a tit-
komat. Igazán bölcsen döntöttél!

A gólyának hízelegtek e szavak, még senki se dicsérte a döntéseit, így kicsit kedvesebben nézett a béka felé.

- Maradj itt, ahol vagy! Én most elrepülök, de hamar visszatérek - majd
fel is szállt.

Dr. Busta nem akart hinni a fülének. Tényleg megúszott egy gólyatáma-
dást? Erre csak ő képes, megérdemli a Dr. titulust. Méghogy a tó leg-
okosabb békája! Ugyan már, ő az egész erdő legokosabbja. S miután

agyondicsérte önmagát, ugrott pár nagyot, ki egészen a tisztás közepéig, ahol a legtöbb fajtársa napozott a füvek között. Megköszörülte tor-kát, és jó hangosan nekikezdett mondandójának:

- Ide figyeljen a környék összes békája! Mától a nevem nem Dr. Busta, amit az eszem után kaptam, hanem a Bátor Dr. Busta, amit az eszemen kívül a bátorságomért kapok, mivel megúsztam egy gólyatámadást. A részleteket majd később ismertetem.

Apámról

Édesapám jó pár éve elhunyt, én már felnőtt voltam akkor. Nem a vér szerinti apám volt, az édesapa megnevezést más miatt kapta. Mert szeretem és tisztetem. Gyerekként is, és most is, halálomig. Csak felnőttfejjel tudatosult bennem, hogy ő is mennyire szeretett minket, ezért fáj néha, hogy én sose mondtam el neki. Ha a túlvilágon valahol találkozunk még, ez lesz az első. Egy író sokszor ódzkodik leírni személyes emlékeit, kiadni azokat a külvilágnak, vadidegeneknek. Én most mégis megosztok pár történetet, melyek bennem élnek, nem vesztek az emlékezés homályába.

Húsvét

Kisgyermekként minden ünnepet izgalommal vártunk testvéreimmel. Tudtuk, ilyenkor csokoládé, cukorka, ajándékok várnak ránk. A húsvét is ezek közé tartozott, s mikor eljött a napja, mi boldogan vettük kezünkbe az édességeket. Általában ezek a csomagok a bátyámnál egy-két óráig, a húgomnál egy-két napig, míg nálam egy-két hétig tartottak. Beosztottam a nyalánkságokat. Már éppen vonultunk volna el szobáinkba alaposabban megvizsgálni a mennyiséget, mikor apám sétára hívott minket a közeli játszótérhez. Örömmel öltöztünk át, szerettünk oda menni. Útközben egy füves, dimbes-dombos területen kellett áthaladnunk, majd a vasúti sínek mögött már meg is érkeztünk. Emlékszem, annyiszor mondta, hogy vigyázzunk a síneknél, hogy én legalább tízszer balra-

jobbra néztem, mielőtt átmentem rajta. Mert ugyan egyedül nem engedte el minket, de mi azért néha elszöktünk játszani oda. Mikor elértünk a füves részhez, hirtelen egy festett tojást pillantottam meg a földön a fűszálak között. Örömben felkiáltottam, és boldogan mutogattam apámnak és testvéreimnek, akik nemsokára csatlakoztak hozzám, mert ők is találtak csokinyuszt, csokibárányt, csokitojást... Akkor nem tűnt fel, hogy apám miért számolgatja újra és újra őket, csak áldottuk a nyulat, hogy ennyi mindent elhagyott.

Táborban

Ó, te gondtalan szocializmus! Legalábbis nekem gyerekként az volt. Minden évben - volt, hogy többször is - táborban nyaraltam. Ezek között akadt, amit a jó tanulmányi eredményeimért kaptam, de a legtöbb az állam jóléti nyaraltatása volt az állami gondozottak számára. Nevelőszülőknél voltunk két mostohatestvéremmel együtt, így annak számítottunk. Tulajdonképpen ezek alatt a táborok alatt jöttünk rá arra, hogy nem a vér szerinti szüleinkkel vagyunk. Az összes gyerek vagy intézetis, vagy nevelőszülő volt, így hamar világossá vált számunkra is. Apám korábban megemlítette, hogy szeretne a nevére venni minket, én pedig gyerekként sajnós őszintén válaszoltam. Mivel én Nagy vezetéknevű, ő pedig Kiss, így utólag kicsit megbánva azt feleltem rá, hogy szó se lehet róla. Erre azt mondta, hogy keres egy köztes megoldást, mire a válaszem az volt, hogy ha engem Közepesnek fognak hívni, inkább meghalok. Ő nem erre gondolt, de az ő variációja még rosszabbul sült el. Megérkeztünk az egyik ilyen nyári táborba, mikor névsorolvasást tartottak. A húgom és a bátyám vezetékneve Pénzes, amiből felolvasva hangosan Kiss-Pénzes lett. A több tucat gyerek egyszerre nevetett fel, én pedig elkezdtem félni, hogy mit mondanak nálam. Nem tartott a félelmem sokáig, mert rögtön utánuk meghallottam, amit nagyon nem akartam: Kiss-Nagy Attila. A tábor szuper volt, de hazaérve az első mondandóm az lett, hogy ilyet soha többé nem akarok meghallani. Remélem, nem bántottam meg vele nagyon.

Az anyagi gyerek

A nyolcvanas években divat volt az iskolákban a takarékoskodás, szép bélyegeket lehetett venni, amit egy albumba ragasztottunk. Év végén aztán a kijelölt tanár ezeket visszaváltotta pénzre. Imádtam ezeket a bélyegeket, és ha volt tíz forintom, sokszor nem egy tízforintosat, hanem tíz darab egyforintosat kértem, hogy minél több legyen belőlük. Valamiért a szenvedélyemmé vált a gyűjtésük, én pedig a legkülönbözőbb útjait is megtaláltam a pénzszerzésnek. Hétvégenként apám mindig adott pár forintot, hogy menjünk be a faluba fagyit venni magunknak. Nem emlékszem a pontos összegekre, de arra igen, hogy három gombóc jött ki belőle. A testvéreim el is nyalták ezeket, én pedig rendszeresen vettem egyet, a másik kettő árát pedig félretettem bélyegre. Előfordult, hogy kapatosan jött haza a közeli kocsmából, aminek mindig megörültem, mert ilyenkor volt a legkönnyebb dolgom. Madarat lehetett volna fogatni vele ittasan, én pedig simán közöltem vele, hogy színes ceruzát, radírt, vízfestéket... kell vennem, adjon öt forintot. Másik bevételi forrásom a szomszéd néni volt, aki idős kora miatt nem nagyon mozdult ki az otthonából. Egyszer csak megkért, hogy menjek el neki a boltba, és adott egy listát, mit hozzak neki. Mikor visszaértem, adott volna hálálul egy almát, de közöltem vele, hogy inkább bélyeget vennék az iskolában, így inkább egy forintnak örülnék. Ebből aztán rendszer lett, és ő mindig oda is adta a jussomat. A húsvéti locsolkodást és a karácsonyi éneklést is pénzszerzésre használtam, de nyaranta legalább egy hónapot dolgoztam is, hol a helyi TSZ gyümölcsösében szedtem a gyümölcsöket, hol a közeli város konzervgyárában voltam nyári munkán. Élénken él bennem, amikor közeledett a születésnapom, és éppen egy temetés miatt elutaztunk Pápára. A szertartás után egy lakásban legalább egy tucat felnőtt rokon gyűlt össze, velem egy számomra ismeretlen ember játszott úgy, hogy feldobált a levegőbe, majd elkapott. Már elsőre szimpatikus volt, sokat nevettem vele együtt. Megkérdezte tőlem: „Autó? Társasjáték? Mondd, mit kérsz a szülinapodra?” Én teljesen természetesen válaszoltam neki, hogy inkább pénzt kérek. Az összes jelenlévő felnőtt elkezdett nevetni, ami bizonyára jól is esett nekik a sok sírás után.

Kulcsos gyerekek

Nem tudom, létezik-e még, de gyerekkoromban sokan voltunk, akiknek a nyakában egy madzagon lógott a lakáskulcs. A mi szüleink olyan beosztásban dolgoztak, hogy nem tudtak értünk jönni az iskolába., így egyedül mentünk haza. Mivel két testvérem is van, könnyebb dolgunk volt. Megvártuk egymást, és általában hármásban sétáltunk hazáig. A lakásunkban pedig élveztük a szülők távollétének áldásait. Játsoztunk, nevetgélünk, nagyon aktívak voltunk, mint a gyerekek általában. És nagyon hangosak is, ami felettébb idegesítette az alattunk lakó idős párt. Ezt rendszeresen jelezték is nekünk, a radiátorcső ütögetésével. Ekkor mi egy pillanatra elhallgattunk, de igazán csak egy pillanatra, majd folytattuk tevékenységünket. Amikor pedig megunták, egyszerűen felcsengettek hozzánk, hogy beszéljenek a szüleinkkel. Ebből mindig egy kisebb vita alakult ki, mert apám szerint egy igazi gyerek hangos, és amíg ezt nem éjszaka teszi, addig senkinek semmi köze hozzá. Idővel a dolgok odáig fajultak, hogy szüleim elhatározták, kiköltözünk falura, kertes házba. A legközelebbi reklamációnál közölte is az alattunk lakókkal a tényállást, miszerint éppen házat keresünk, pár hónap és el is költözünk. Persze azért hozzátette, hogy mi, gyerekek, addig is azt csinálunk, amit akarunk, és ha ez nem tetszik nekik, akkor a lakást egy legalább ötgyerekes cigány családnak fogja eladni. Valamiért az utolsó hónapokban elmaradtak a reklamációk, eltekintve egy-két radiátorcső-ütögetéstől, ami a legkevésbé se zavart minket.

Apámhoz

Kimondatlanul őriztél
Ott álltál, ahol kell
Szerettél minket őszintén
És sosem hagytál el

Most az angyalokkal beszélsz
Mi pedig maradtunk
Remélem, majd sokat mesélsz
Ha oda juthatunk

Miattad jobb ember lettem
Bár ezt nem mondtam el
Még itt vagy benn a szívemben
Sose engedlek el

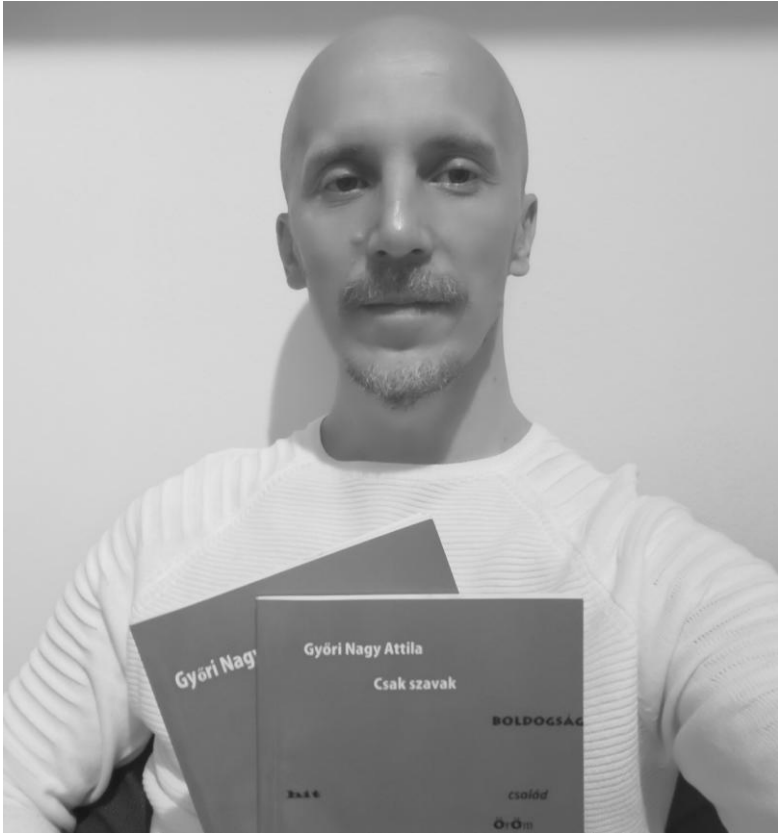
A Verslista legjobb cukrásza 2020-ban

Kiadó: Vizuális Pedagógiai Műhely BT. (<http://www.vpm.hu>)
Nyomda: Palatia Nyomda és Kiadó Kft., Győr, Viza u. 4-6.
Szerkesztő és nyelvi lektor: Kutasi Horváth Katalin
Alapító-főszerkesztő: Baranyai Attila
Szerkesztőség címe: 8263 Badacsonytördemic, Római út 84.
<http://poeta.hu/feketen-feheren> - folyoirat@poeta.hu
ISSN 2060-5854

Györi Nagy Attila pályázatos 1. helyezéssel

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*

Györi Nagy Attila

*Az Irodalom Fekétén-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*
